

**PROCEDURA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK WTARGNIĘCIA
NAPASTNIKA DO SZKOŁY**

I. CEL PROCEDURY:

Celem procedury jest określenie sposobu postępowania na wypadek wtargnięcia do szkoły napastnika z niebezpiecznym narzędziem lub bronią.

II. PODSTAWY PRAWNE URUCHOMIENIA PROCEDURY:

- Uchwała Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie „Narodowego Programu Antyterrorystycznego na lata 2015–2019”;
- Ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych;
- Ustawa z dnia 17 lipca 2009 o zarządzaniu kryzysowym.

III. PRZEDMIOT I ZAKRES STOSOWANIA PROCEDURY:

- procedura do zastosowania w przypadku stwierdzenia obecności na terenie szkoły napastnika z bronią lub niebezpiecznym narzędziem,
- procedura dotyczy całości personelu szkoły oraz uczniów.

IV. UPRAWNIENIA I ODPOWIEDZIALNOŚĆ OSÓB REALIZUJĄCYCH KONIECZNE DZIAŁANIA:

Za uruchomienie i anulowanie procedury oraz kierowanie koniecznymi działaniami odpowiadają kolejno:

- **dyrektor placówki,**
- **w przypadku jego nieobecności wicedyrektorzy,**
- **w przypadku nieobecności wicedyrektorów – wyznaczona osoba.**

Osobą odpowiedzialną za koordynację ewakuacji osób niepełnosprawnych – nauczyciele uczący osoby niepełnosprawne.

V. SPOSÓB POSTĘPOWANIA:

1. Wtargnięcie napastnika z niebezpiecznym narzędziem lub bronią, który strzela do osób znajdujących się na korytarzu i w salach lekcyjnych, tzw. aktywny strzelec:

- **jeżeli nie miałeś szansy na ucieczkę, ukryj się, zamknij drzwi na klucz,**
(szybkie zamknięcie drzwi może uniemożliwić napastnikowi wejście do pomieszczenia i zabicie kolejnych osób)
- **wycisz i uspokój uczniów,**
(wszelkie dźwięki wydostające się z sal lekcyjnych mogą spowodować próbę wejścia napastnika do pomieszczenia lub ostrzelanie sali lekcyjnej przez drzwi czy ścianę)
- **zaopiekuj się uczniami ze SPE i uczniami, którzy potrzebują pomocy,**
(należy zwrócić szczególną uwagę na dzieci, które specyficznie reagują na stres i mogą mieć problemy z opanowaniem emocji)
- **każ bezwzględnie wyciszyć, wyłączyć telefony,**
(niespodziewane sygnały telefonów mogą zdradzić obecność osób wewnątrz zamkniętych pomieszczeń i zachęcić napastnika do wejścia)
- **poinformuj policję wysyłając informację tekstową - SMS o zaistniałej sytuacji,**
(w przypadku wtargnięcia napastnika do szkoły niezbędnym jest natychmiastowe przekazanie informacji do sił bezpieczeństwa - policja)
- **zasłoń okno, zgaś światło,**
(należy zaciemnić salę aby utrudnić obserwację osób zabarykadowanych w salach lekcyjnych przez osoby współpracujące z napastnikami, a znajdujące się na zewnątrz obiektu szkolnego)
- **nie przemieszczaj się,**

(przemieszczanie się może powodować dźwięki lub cień, który może zostać zauważony przez napastników)

- **bądź poniżej linii okien, zejź z światła drzwi,**

(przebywanie w świetle drzwi rzuca cień i może zostać zauważone przez napastników)

- **zejź z linii strzału, połóż się na podłodze,**

(z reguły napastnicy strzelają na wysokości około 1 do 1,5 m. Strzały z broni palnej bez problemu penetrują drzwi i mogą zabić osoby znajdujące się wewnątrz)

- **jeżeli padną strzały, nie krzycz,**

(napastnicy oddając na ślepo strzały przez zamknięte drzwi chcą sprowokować krzyki przerażonych osób i upewnić się czy w salach rzeczywiście nikogo nie ma)

- **nie otwieraj nikomu drzwi,**

(interwenujące oddziały policji w przypadku takiej konieczności same otworzą drzwi. Napastnicy mogą zmusić osoby funkcyjne do przekazania komunikatu, który ma spowodować otwarcie drzwi)

- **w przypadku wtargnięcia napastnika do pomieszczenia podejmij walkę, która może być ostatnią szansą na uratowanie życia.**

(w sytuacji obecności aktywnego strzelca jego celem jest zabicie jak największej liczby ludzi. W takiej sytuacji podjęcie walki może dać jedyną szansę na uratowanie życia)

2. Bezpośredni kontakt z napastnikami, którzy dążą do przejęcia kontroli nad szkołą:

- **wykonuj bezwzględnie polecenia napastnika,**

(wszelkie próby oporu mogą być uznane przez napastników jako akt agresji i zakończyć się śmiercią zakładników)

- **na żądanie terrorystów oddaj im przedmioty osobiste, np.: telefon,**

(wszelkie próby oszukania napastników mogą zakończyć się śmiercią osoby oszukującej)

- **poinformuj, że nie możesz wykonać jakiegoś polecenia,**

(w takim przypadku ewentualne niewykonanie polecenia napastników nie zostanie potraktowane jako próba oporu)

- **nie patrz terrorystom w oczy, unikaj kontaktu wzrokowego,**

(w takiej sytuacji patrzenie w oczy może zostać uznane za akt prowokacji i agresji)

- **nigdy nie odwracaj się plecami do napastnika,**

(odwracanie plecami może zostać uznane jako akt agresji czy lekceważenia, utrudnia także orientację w sytuacji)

- **nie zwracaj na siebie uwagi,**

(nie zwracanie na siebie uwagi może zwiększyć szansę na uratowanie życia)

- **nie lekceważ napastnika i nie bądź agresywny,**

(brak szacunku i agresja mogą zostać ukarane przez zamachowców)

- **nie oszukuj terrorysty,**

(oszustwo może zostać potraktowane jako brak szacunku czy agresji i zostać ukarane)

- **uspokój uczniów, zawsze zwracaj się do nich po imieniu,**

(zwracanie się do uczniów po imieniu pozwala na ich spersonalizowanie co może spowodować lepsze ich traktowanie przez zamachowców)

- **poinformuj napastnika o uczniach ze schorzeniami,**

(wiedza ta w konsekwencji obniży agresję ze strony zamachowców wobec uczniów, których zachowanie odstaje od reszty)

- **pytaj zawsze o pozwolenie, np. gdy chcesz się zwrócić do uczniów,**

(każda aktywność podjęta bez zgody zamachowców może zostać potraktowana jako akt oporu czy agresji i w konsekwencji ukarana)

- **zawsze korzystaj z dobrej woli terrorysty.**

(nigdy nie wiadomo kiedy kolejny raz będzie można napić się czy zjeść posiłek)

3. W przypadku działań antyterrorystycznych:

- **nie uciekaj z miejsca zdarzenia, nie wykonuj gwałtownych ruchów – możesz zostać uznany za terrorystę,**

(policja w trakcie operacji odbijania zakładników nie jest w stanie odróżnić napastników od ofiar)

- **nie próbuj pomagać służbom ratowniczym, dyskutować z nimi,**

(próba pomocy siłom bezpieczeństwa bez ich wyraźnej zgody czy prośby może zostać potraktowane jako akt agresji)

- **połóż się na podłodze, trzymaj ręce z otwartymi dłońmi najlepiej na wysokości głowy,**

(taka pozycja pozwala widzieć ewentualne niebezpieczne narzędzia będące w posiadaniu zamachowców, którzy wtopili się w szeregi zakładników)

- **śluchaj poleceń i instrukcji grupy antyterrorystycznej, poddawaj się jej działaniom,**

(postawa taka ułatwia działania policji a także identyfikację zamachowców, którzy próbują się wtopić w szeregi napastników)

- **nie trzyj oczu w przypadku użycia gazów łzawiących,**

(tarcie oczu tylko pogarsza skutki użycia gazu łzawiącego)

- **pytaj o pozwolenie zaopiekowania się swoimi uczniami,**

(wszelkie samowolne działania mogą zostać potraktowane jako akt agresji i mogą utrudnić akcję ratunkową)

- **odpowiadaj na pytania funkcjonariuszy,**

(policja zbiera kluczowe informacje mające się przyczynić do skutecznej akcji uwolnienia zakładników i identyfikacji zamachowców)

- **bądź przygotowany na traktowanie ciebie jako potencjalnego terrorysty dopóki twoja tożsamość nie zostanie potwierdzona,**

(w pierwszej fazie operacji odbijania zakładników policja nie jest w stanie odróżnić zakładników od napastników, którzy często próbują się wtapiać w tłum i uciec z miejsca ataku)

- **po wydaniu polecenia wyjścia – opuść pomieszczenie jak najszybciej, oddal się we wskazanym kierunku,**

(w przypadku interwencji sił bezpieczeństwa należy wykonać polecenia dokładnie tak jak tego chcą siły interwencyjne)

- **nie zatrzymuj się dla zabrania rzeczy osobistych, zawsze istnieje ryzyko wybuchu lub pożaru.**

(najważniejsze jest uratowanie życia i zdrowia, a dopiero później ratowanie dóbr materialnych)

VI. SPOSÓB PROWADZENIA EWAKUACJI:

Ewakuację można przeprowadzić tylko na wyraźną komendę sił interweniujących i zgodnie z ich wskazówkami.

VII. SPOSÓB ODCZYTYWANIA SYGNAŁÓW ALARMOWYCH

- „sygnał dźwiękowy przerywany” (5 dzwonek) – azyl (barykadowanie się w pomieszczeniach)

VIII. TELEFONY ALARMOWE

- Telefon alarmowy telefonów komórkowych 112
- Policja 997

- Straż pożarna 998
- Pogotowie Ratunkowe 999

IX. SPOSÓB POWIADAMIANIA SŁUŻB:

Wybierz jeden z w/w numerów. Po zgłoszeniu się dyżurnego operatora danej służby podaj następujące informacje:

- rodzaj stwierdzonego zagrożenia,
- nazwę i adres szkoły,
- imię i nazwisko oraz pełnioną funkcję,
- telefon kontaktowy,
- zrealizowane przedsięwzięcia,
- potwierdź przyjęcie zgłoszenia i zapisz dane przyjmującego zgłoszenie.

X. SPOSÓB POSTĘPOWANIA Z UCZNIAMI ZE SPE

Nauczyciele odpowiedzialni za opiekę na osobami niepełnosprawnymi dbają o zachowanie się przez uczniów zgodnie z potrzebami danej sytuacji. W przypadku konieczności ewakuacji zapewniają pomoc zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami.

XI. ZARZĄDZANIE NA WYPADEK SYTUACJI KRYZYSOWEJ

Czynnościami realizowanymi w trakcie procedury kieruje dyrektor placówki, wicedyrektor lub osoba przez niego wyznaczona.

XII. OBOWIĄZKI PRACOWNIKÓW:

- zapoznać się z czynnościami realizowanymi w trakcie uruchamiania procedury,
- brać udział w treningach i szkoleniach z zakresu stosowania procedury,
- znać sygnał uruchamiający procedurę,
- mieć zapisane numery telefonów osób odpowiedzialnych za uruchomienie procedury i koordynację ewakuacji osób niepełnosprawnych,

- znać swoje zadania na wypadek uruchomienia procedury,
- znać miejsce ewakuacji,
- szkolić uczniów w zakresie postępowania na wypadek uruchomienia procedury,
- stosować się do poleceń osoby zarządzającej sytuacją kryzysową.